

Organisatorische en financiële uitdagingen van het inburgerings- en begeleidingstraject voor de nieuwkomers en buitenlandse personen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

---

Technische nota over de verzadiging van de BAPA's.

Maart 2025

Centre Bruxellois d'Action Interculturelle (CBAI)

Ter attentie van de voorzitters van de Brusselse afdelingen van de politieke partijen.

Vanuit een decennium begeleiding en evaluatie van het onthaalbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, stelt het Centre Bruxellois d'Action Interculturelle (CBAI), in samenwerking met twee onthaalbureaus voor nieuwkomers (BAPA's), VIA en Convivial, een technische nota voor over de verzadiging van het inburgerings- en begeleidingstraject voor nieuwkomers en buitenlandse personen. Die stand van zaken moet de aandacht van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vestigen op de huidige en toekomstige organisatorische en financiële uitdagingen in het licht van de oriëntaties van het federale regeerakkoord 2025-2029.

Aandachtspunten:

Met deze nota wil het CBAI meerdere punten benadrukken:

1. **De verzadiging van de BAPA's:** de erkende organisatoren van het bicommunautaire onthaalbeleid zijn vandaag verzadigd ten gevolge van de recente wetswijzigingen, met name de opleidingsplicht (juni 2022) en de uitbreiding van de doelgroep (november 2022).
2. **Het gebrek aan financiële middelen:** de financiering van het onthaalbeleid volstaat vandaag niet om het hoofd te bieden aan die verzadiging. Dat zou ook problematisch kunnen zijn om de voltijdse werking van de BAPA's op langere termijn te verzekeren.
3. **De vervlechting van het federale beleid en het gemeenschapsbeleid:** zoals opnieuw duidelijk werd bij de jongste hervorming van het Wetboek van nationaliteit (2012) en zoals de voornemens van de Arizonacoalitie doen vermoeden, heeft het federale beleid inzake verblijf en verwerving van de nationaliteit een rechtstreekse impact op het gemeenschapsbeleid inzake integratie dat de gewesten voeren. Elke verstrenging van de voorwaarden voor verblijf en verwerving van de nationaliteit heeft gevolgen voor de organisatie van de inburgeringsvoorzieningen en de voorwaarden die de begunstigten moeten naleven om te worden toegelaten en er een beroep op te doen. Als die effecten niet financieel worden meegerekend, kunnen die voorzieningen minder efficiënt en doeltreffend worden, waarbij de initiële doelstellingen die de deelstaten hebben vastgelegd in gevaar komen. Het gaat meer bepaald over begeleiding op maat, autonomie en sociale, culturele en economische participatie van buitenlandse personen.

I. Wetswijzigingen herdefiniëren de doelgroep

Het onthaaltraject van nieuwkomers¹, ingevoerd door het COCOF sinds 2016, kende twee grote wetswijzigingen in 2022 in het verlengde van de hervorming van het Wetboek van nationaliteit sinds 2012. Enerzijds werd de opleidingsplicht ingevoerd voor nieuwkomers van buiten Europa, en anderzijds werd de doelgroep uitgebreid tot alle meerderjarige buitenlandse personen, los van de duur van hun wettig verblijf. Sindsdien kennen de BAPA's een wetgevende overgangsfase, gekenmerkt door het simultane bestaan van **drie doelgroepcategorieën**:

- **De verplichte nieuwkomers (prioritaire doelgroep):** nieuwkomers uit landen buiten de EU27+, die hun eerste verblijfstitel gekregen hebben na 1 juni 2022 en die niet zijn vrijgesteld van de opleidingsplicht.
- **De rechthebbende nieuwkomers (niet-prioritaire doelgroep):** nieuwkomers die hun eerste verblijfstitel gekregen hebben vóór de opleidingsplicht in werking getreden is, alsook zij die hun eerste verblijfstitel hebben gekregen en tot het inburgeringstraject werden toegelaten nadat de opleidingsplicht in werking getreden is, maar van die laatste zijn vrijgesteld (o.a. EU-onderdanen).
- **Buitenlandse personen (niet-prioritaire doelgroep):** buitenlandse personen die langer dan drie jaar wettig in België verblijven en hoofdzakelijk een beroep doen op het inburgeringstraject in het kader van de nationaliteitsaanvraag (bewijs van maatschappelijke integratie).

Ter herinnering: het demografische gewicht van die doelgroepen (Figuur 1) in het inburgeringstraject is proportioneel veel hoger in het BHG dan in de andere twee gewesten - verhouding van drie op een.

	BHG		Vlaanderen		Wallonië		België	
	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage	Aantal	Percentage
Totale buitenlandse bevolking (18-64 jaar)	349 654	43%	528 516	13%	274 349	12%	1 152 519	16%
Prioritaire nieuwkomer (<3 jaar)	101 037	12%	162 080	4%	60 518	3%	323 635	5%
<i>Buiten EU+ (verplichte)</i>	46 139	6%	90 540	2%	34 497	2%	171 176	2%
Buitenlandse persoon (> 3 jaar)	248 617	31%	366 436	9%	213 831	10%	828 884	12%
<i>Buiten EU+ (verplichte)</i>	126 355	16%	219 334	5%	96 010	4%	441 699	6%
Totale actieve bevolking (18-64 jaar)	814 524	100%	4 044 840	100%	2 216 983	100%	7 076 347	100%

Figuur 1: demografisch gewicht van de doelgroep van het inburgeringsbeleid naar gewest. Bron: BISA (2025)

Op 1 januari 2024 telde het BHG 17 069 recente nieuwkomers buiten EU27+, dat wil zeggen, uitsluitend aangekomen in het jaar vóór die datum. Die jaarlijkse stroom personen die potentieel onderworpen zijn aan de opleidingsplicht is veel hoger dan de raming die het CBAI op 1 januari 2021 – in volle pandemie – had gemaakt: 10 518 nieuwkomers. Het kabinet, belast met het onthaalbeleid, had dat laatste cijfer gebruikt als referentie om het aanbod van de BAPA's aan te passen door de capaciteit van de derde BAPA te versterken met het oog op de inwerkingtreding van de opleidingsplicht.

Het Franstalige onthaalbeleid is sinds januari 2024 'gecocomiseerd' (Ordonnantie COCOM, 20 juli 2023). De drie BAPA's zijn bicommunautaire onthaalbureaus geworden (6000 plaatsen), naast de drie vestigingen van het Nederlandstalig onthaalbureau voor nieuwkomers (BON), dat Vlaanderen sinds 2015 rechtstreeks beheert via het *Agentschap Integratie en Inburgering* (4000 plaatsen).

Dat betekent dus dat het dubbele onthaalbeleid - bicommunautair en Vlaams - in het BHG 10 000 onthaalplaatsen (actieve dossiers) beheert - los van de vrije taalkeuze van de begunstigden².

¹ De meerderjarige vreemdeling, jonger dan 65 jaar, die minder dan drie jaar wettig in België verblijft en die voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan drie maanden ingeschreven wordt in het vreemdelingenregister van een gemeente van het BHG.

² Op 15 februari 2024 schreef 80% van de nieuwkomers met opleidingsplicht zich in bij een BAPA, tegenover 20% bij BON.

II. Effecten op de bestaande voorziening van de BAPA's

Die dubbele wetwijziging van het onthaalbeleid had effecten op de organisatie van de voorziening.

1. Diversificatie van de doelgroepen en de noden³:

- **Diversiteit van de profielen en de sociale noden:** naast het opduiken en consolideren van bepaalde nationaliteiten (o.a. Japanners), hebben de opleidingsplicht en de uitbreiding van de doelgroep een groter aantal Franssprekende personen aangevoerd. Hoewel de opleidingsplicht bevoorrechte en gediplomeerde profielen heeft aangetrokken (37% van de prioritaire doelgroep heeft een diploma secundair onderwijs), heeft ze ook geleid tot de stijging van het aantal personen zonder inkomen (49% van de prioritaire doelgroep) en van de houders van een oranje kaart (13% van de prioritaire doelgroep), wiens leefomstandigheden het volgen van het traject bemoeilijken.
- **Diversiteit van de profielen en de administratieve noden:** er bestaan drie doelgroepen naast elkaar, die om uiteenlopende redenen en op uiteenlopende termijnen een beroep doen op het onthaaltraject. Dat beïnvloedt hun noden, verwachtingen en inzet. De hervormingen hebben in elk geval geleid tot een verhoogd gebruik om een attest te krijgen (extrinsieke motivatie) en trajecten die worden gekenmerkt door de stress van termijnen en sancties.

2. Van het stijgend aantal toelatingen tot de verzadiging van de voorziening:

- **Snelle groei van de inschrijvingen:** tussen 2022 en 2023 zijn de inschrijvingen verdrievoudigd, van ongeveer 500 tot 1500 per kwartaal (figuur 2). Met de invoering van de wachtlijsten in 2024 is die driemaandelijke stroom 'gestabiliseerd' rond 1000 toelatingen. De BAPA's hebben de afgelopen twee jaar (2023-24) 11 400 begunstigden onthaald en dat is evenveel als tijdens de vijf effectieve jaren van het beleid (2016-2021). In 2024 werden 5395 personen toegelaten, waarvan 62% tot de prioritaire doelgroep en 38% tot de niet-prioritaire doelgroep behoort. Hoewel het laatste cijfer de indruk kan wekken dat de vraag stabiliseert omdat de niet-prioritaire doelgroep afneemt, is dat niet zo omdat de personen van die doelgroep op de wachtlijst niet in dat cijfer zijn opgenomen.
- **Een progressieve en multifactoriële verzadiging:** twee jaar en een half na de inwerkingtreding van de opleidingsplicht, vertegenwoordigt de prioritaire doelgroep 45% van de toelatingen. Hoewel 80% meer nieuwkomers worden toegelaten ten gevolge van de opleidingsplicht, heeft niet uitsluitend de prioritaire doelgroep tot de verzadiging van de voorziening eind 2024 geleid. Die verzadiging wordt ook verklaard door de inertie van het statuut van 'rechthebbende nieuwkomers' (overgangperiode)⁴ en, vooral, door de toestroom van buitenlandse personen⁵.

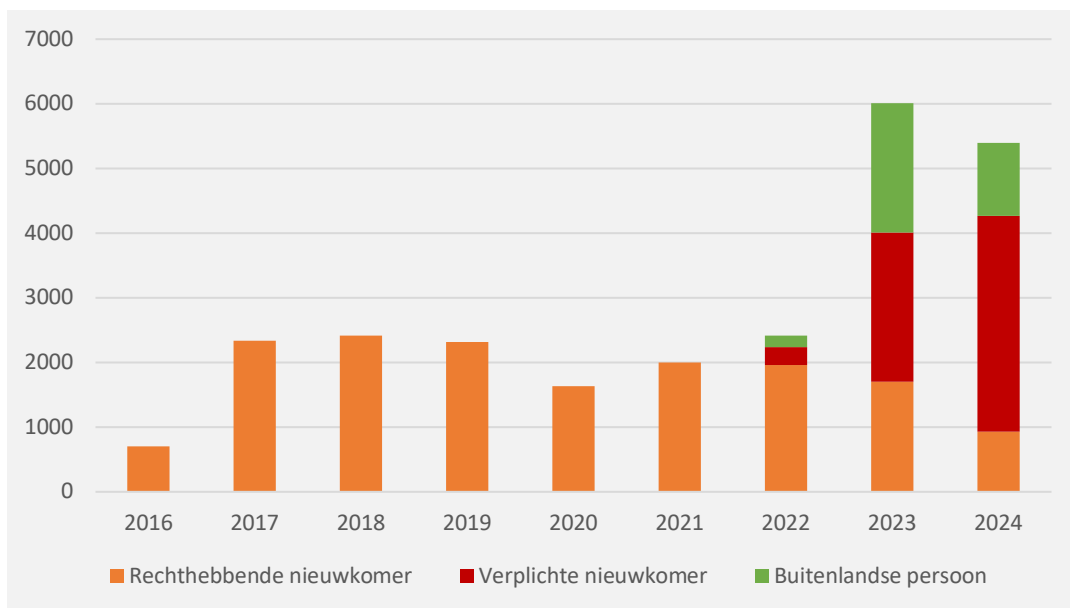
---

³ Voor een gedetailleerde voorstelling van de profielen van de begunstigden verwijzen we naar het Onderzoeksverslag 2024 van het CBAI: *"De opleidingsplicht in een context van uitbreiding van de doelgroep van het inburgeringstraject. Analyse van een transitie."*, pp. 36-42.

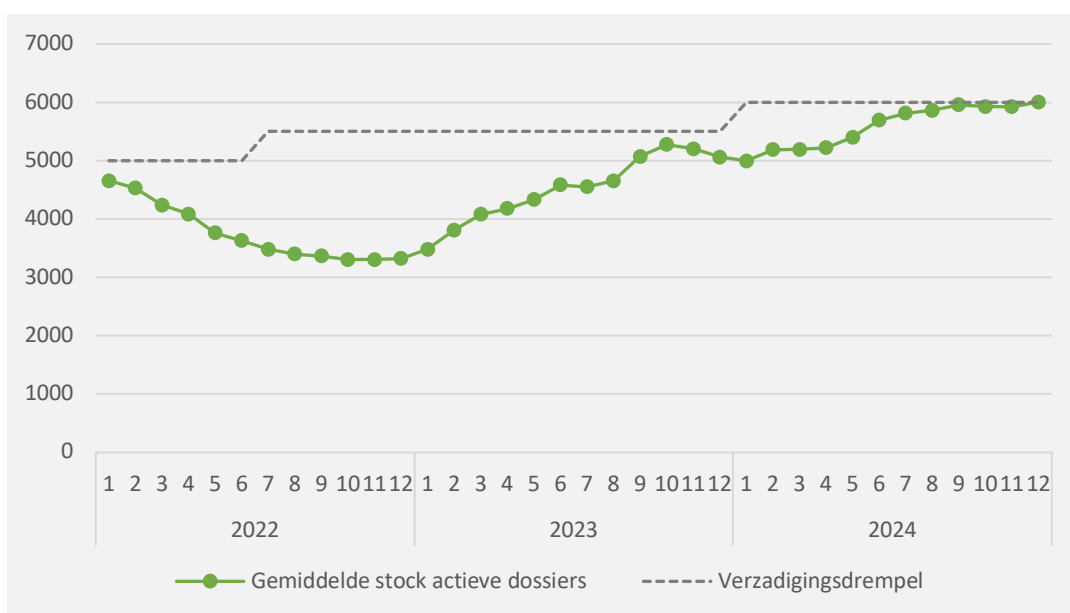
⁴ De rechthebbende nieuwkomers blijven toestromen na juni 2022 in die zin dat velen een tweede verblijfstitel (vaak na een oranje kaart) hebben gekregen en de gemeente (verlenging van de titel) of het OCMW (handhaving van het leefloon) hen verplicht een inburgeringstraject te volgen. De vrijgestelde rechthebbende nieuwkomers vertegenwoordigden slechts 10% van de toegelaten rechthebbende nieuwkomers.

⁵ Die massale toestroom vanaf de inwerkingtreding van de uitbreiding (eind 2022) wordt verklaard door de groeiende stock buitenlandse personen die een opleiding over burgerschap zoeken omdat de opleidingen over burgerschap van verenigingen van sociale cohesie (P3b) niet langer worden erkend en omdat ze hun maatschappelijke integratie moeten bewijzen om een inburgeringstraject te volgen sinds de wijziging van het Wetboek van nationaliteit van 2018 van kracht geworden is in augustus 2021.

- **Een recordaantal actieve dossiers:** in 2024 bedroeg het gemiddeld aantal actieve dossiers (noch opgeschort, noch met lopende inschrijving, noch op de wachtlijst) 5600, dat is een stijging met 50% ten opzichte van 2022. Op 1 januari 2025 beheerden de BAPA's exact 6000 actieve dossiers, wat de maximale capaciteit is (Figuur 3). Met de opgeschorte dossiers en de lopende inschrijvingen, waren 7134 dossiers potentieel actief.
- **Een voorziening onder spanning:** op 1 januari 2025 bereikte de overbevolking van de voorziening 114%, wat betekent dat 14% van de vraag niet kan worden ingelost bij gebrek aan plaatsen.

Figuur 2: jaarlijkse evolutie van de inschrijvingen in het inburgeringstraject (buiten wachtlijst/lopende inschrijving). Bron: APA (2025)

Figuur 3: maandelijkse evolutie van de gemiddelde stock actieve dossiers. Bron: APA (2025)

3. De uitdaging voor een verzadigde verplichte voorziening om efficiënt en doeltreffend te zijn:

- **Een (tijdelijke) uitsluiting van de niet-prioritaire doelgroep:** op 31 december 2024 stonden 826 niet-prioritaire personen op de wachtlijst: 32% rechthebbende nieuwkomers en 68% buitenlandse personen. Op die datum bedroeg de uitsluitingsgraad⁶ van de prioritaire doelgroep met andere woorden 26%. Die tijdelijke uitsluiting uit de voorziening is des te problematischer omdat de meerderheid van die niet-prioritaire doelgroep wordt doorverwezen door de voorschrijvende instellingen (bewijzen van maatschappelijke integratie) in het kader van administratieve stappen zoals de handhaving van het leefloon, de vernieuwing van de verblijfstitel of de nationaliteitsaanvraag. Personen van de niet-prioritaire doelgroep hebben bovendien niet zelden grotere sociale noden dan sommige personen uit de prioritaire doelgroep.

Hoewel de niet-prioritaire doelgroep de komende jaren zou moeten afnemen - omdat de meesten als verplichte nieuwkomer al een inburgeringstraject hebben gevolgd - zal de verzadiging evenwel minstens blijven duren tot in 2026. Dat blijkt uit de huidige wachtlijst (de BAPA's⁷ schatten de wachttijd op ongeveer een jaar) en de progressieve verlenging van de duur van het traject (concentratie van de meest kwetsbare doelgroepen).

- **Een ontoereikend aanbod opleidingen over burgerschap (FOCI) die het onevenwicht van de instroom/uitstroom benadrukt:** er is een wachttijd voor de toelatingen, maar ook voor de inschrijving voor de opleidingen over burgerschap en de taalopleidingen. De mediane wachttijd tussen de inschrijving en het begin van de opleiding over burgerschap is gestegen van 25 dagen in 2022 tot 50 dagen in 2024. Hoewel het aantal opleidingsmodules over burgerschap de afgelopen twee jaar stabiel gebleven is (Figuur 4), botsten hun capaciteit (20 deelnemers per module) en het ritme van de opleiders (11 opleidingen over burgerschap /vte-opleider/jaar) op hun limieten.

Die wachttijd heeft onvermijdelijk een gevolg voor de duur van de trajecten van de begunstigden. In 2024 hebben de trajecten een gemiddelde duur van 12 maanden⁸. Het is evenwel zo dat het traject bijna 4 maanden duurt voor buitenlandse personen met het vereiste taalniveau (70% van hen), terwijl ze het traject in theorie in 1 tot 2 maanden zouden kunnen afleggen omdat veel van hen enkel de opleiding over burgerschap (3 weken) moeten volgen.

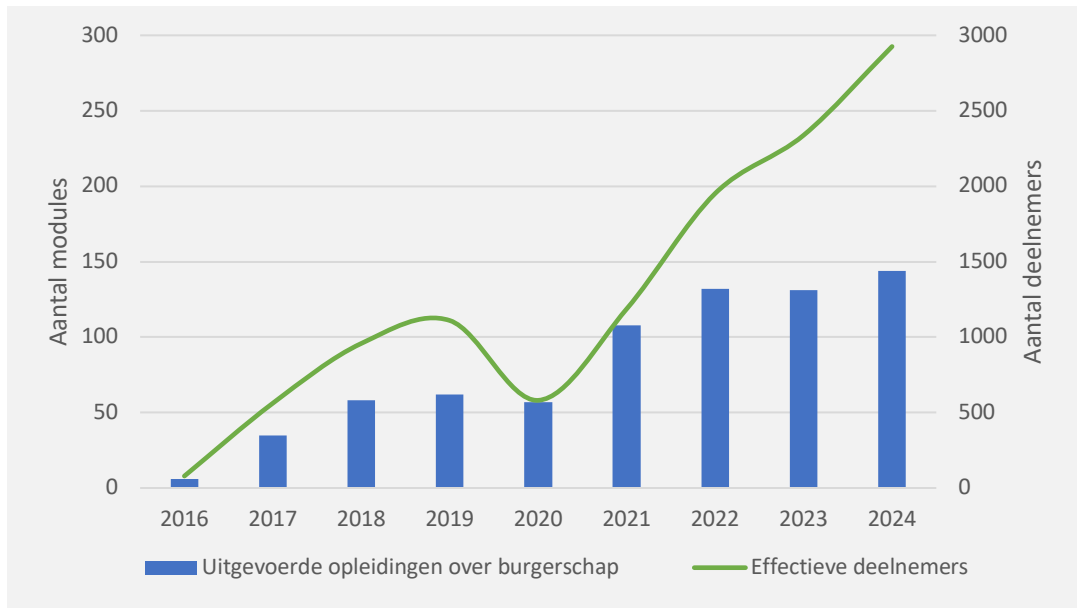
Tot slot blijkt ook dat de verlenging van de trajecten het onevenwicht tussen instroom/uitstroom versterkt (Figuur 5). Ondanks de inspanningen van de BAPA's blijft het verschil tussen instroom (5395 toegelaten) en uitstroom (3103 afgesloten) groot. Om dat ratio te verbeteren moet het aantal opleidingen over burgerschap worden verhoogd, en de voorziening dus worden ontlast, in het bijzonder voor de buitenlandse personen.

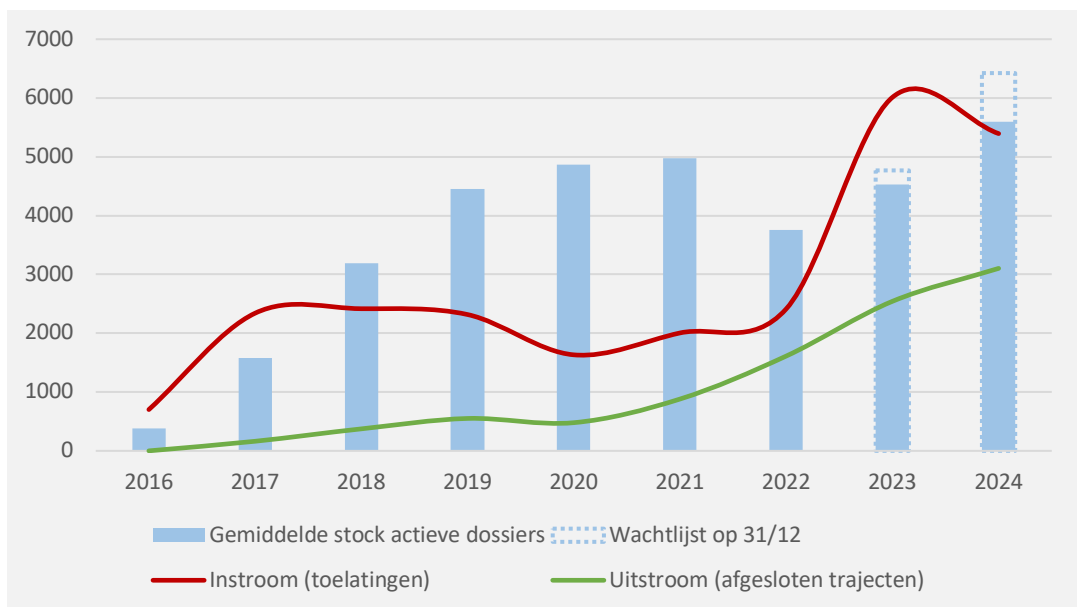
⁶ De verhouding tussen de totale niet-prioritaire doelgroep op de wachtlijst en de totale niet-prioritaire doelgroep (op wachtlijst en de opleiding volgend) op die datum (31 december 2024).

⁷ Uit het gemiddelde van de maandelijkse uitstroom van alle doelgroepen samen (301) en de maandelijkse instroom van de prioritaire doelgroep (287) in de laatste drie maanden van 2024 blijkt dat er slechts 14 beschikbare plaatsen meer zijn voor de personen op de wachtlijst. Indien dat ritme van eind 2024 aanhoudt, zou de situatie zelfs erger kunnen zijn dan die raming van de BAPA's op basis van de gemiddelde instroom van de niet-prioritaire doelgroep in de laatste drie maanden (80 per maand).

⁸ Die gemiddelde duur wordt sterk beïnvloed door de meest bevoorrechte of gevestigde profielen die de voorziening sneller verlaten hebben, terwijl de meest kwetsbare profielen, met meer noden, minder in aanmerking worden genomen omdat ze nog in het traject zitten.

Figuur 4: jaarlijkse evolutie van de modules en de effectieve deelnemers aan de opleiding over burgerschap (FOCI 50u/60u) georganiseerd door de BAPA's. Bron: APA (2025)

Figuur 5 : jaarlijkse evolutie van de instroom/uitstroom en de gemiddelde stock actieve dossiers. Bron: APA (2025)

- **Verzwakking van de sociale begeleiding:** sinds 2023 daalt de tijd die daadwerkelijk aan sociale begeleiding wordt besteed door de stijgende werklast van de sociaal begeleiders. Die overbelasting heeft meerdere verklaringen:
  - **De toename van de onthaalmodules (onthaalmodules):** door de druk bij de instroom van de BAPA's gaat meer tijd naar de onthaalmodules (onthaalgesprekken, sociale balans, taalbalans, overeenkomsten, rechten en plichten, enz.) en wordt de tijd voor de sociale begeleiding evenredig verminderd.
  - **De toename van het aantal actieve dossiers (sociale opvolging):** op 31 december 2023 waren er 148 actieve dossiers per effectieve vte (rekening houdend met de arbeidsongeschiktheden op die datum), tegenover 90-95 in 2022. Als men uitgaat van de 15 vte per BAPA, is de maximale theoretische werklast 133 actieve dossiers per vte.

- **Inflatie van de administratieve werklast:** de toename van het verplichte gebruik van de voorziening leidt tot een explosie van de administratieve taken: beheer van de wachtlijst, *screening* bij de inschrijving van zowel de voorwaarden voor de vrijstelling van opleidingsplicht van de als prioritare doelgroep aangestipte personen, als de voorwaarden voor toegang tot de nationaliteit van buitenlandse personen (waarbij trouwens een gebrek aan coherentie met de gemeenten duidelijk wordt⁹), de productie van een breed scala aan attesten, het beheer van de opschortingen (waarvoor veel uitwisselingen met de gemeenten nodig zijn), de organisatie van de inschrijvingen en de afzeggingen voor de opleidingen over burgerschap en de taalopleidingen (bemoeilijkt door de problemen van onbereikbaarheid van de doelgroep), de transfer van dossiers (tussen BAPA's en met BON), enz.

Die combinatie van effecten wijzigt zowel de omvang als de aard van de sociale begeleiding, waardoor de maatschappelijk werkers **de zin van hun werk niet meer zien** en de **nabijheid tussen de voorziening en de begunstigden verloren gaat**.

Al met al heeft die dubbele wetswijziging, toegepast zonder globale herfinanciering van het onthaalbeleid (naast de progressieve oprichting van een derde BAPA van categorie 4), vandaag een weerslag op de efficiëntie en de doeltreffendheid van de voorziening.

III. Een ontoereikende jaarlijkse forfaitaire subsidie

Artikel 71 van het uitvoeringsbesluit (COCOM, 18 januari 2024) voorziet in een jaarlijkse forfaitaire subsidie, bepaald volgens de categorie van erkend organisator, op haar beurt berekend op basis van het gemiddelde aantal actieve dossiers per dag van het jaar. In 2025 behoren de drie BAPA's tot categorie 4 (1501 tot 2000 actieve dossiers) en ontvangen zo een jaarlijkse subsidie van € 2 241 00, of een totaalbudget van € 6 723 000¹⁰. Overeenkomstig artikel 72 dekt die jaarlijkse subsidie:

- De personeelskosten (maximum 80% van de subsidie): voor een BAPA categorie 4, bestaat het 'basisteam' (art. 46) uit: 1 vte directeur, 15 vte maatschappelijk werkers, 1 vte secretariaat, 1 vte onthaal. Er wordt een bijkomende financiering van 1 vte per 100 bijkomende actieve dossiers voorzien.
- De werkingskosten (maximum 55% van de subsidie): de kosten voor de opleiding over burgerschap - met inbegrip van de bezoldiging van de opleiders, de kosten voor tolken, de kosten en lasten verbonden aan het gebruik van de lokalen (huur, lening, verzekeringen, lasten, enz.), de kosten voor kantoor materiaal, en de andere bijkomende werkingskosten.

Gelet op de vaststellingen hierboven en bovenstaand personeelskader, had het CBAI de volgende aanbeveling gedaan in zijn jongste onderzoeksverslag¹¹:

1. **Activeer de maatregel van 1 vte per 100 bijkomende actieve dossiers.** Gelet op de wachtlijst eind 2024 (ongeveer 900 personen) zouden minstens 3 vte/BAPA (een totaal van 9 vte) moeten worden gefinancierd om het onthaal, het administratieve beheer en de sociale begeleiding te versterken.

⁹ Uit het Onderzoeksverslag 2024 van het CBAI blijkt hoe het gebrek aan (voldoende) informatie van de gemeenten, zowel met de prioritare doelgroep (vrijstellingsvoorwaarden), als de buitenlandse personen (voorwaarden voor het verkrijgen van de nationaliteit) tot een overlast bij de BAPA's leidt, die nu bij de inschrijving moeten nagaan of het werkelijk nodig is om het inburgeringstraject te volgen, terwijl de voorziening al verzadigd is.

¹⁰ Een totaalbedrag dat moet worden aangevuld met de erkenning voor het evaluatie-organisme, het CBAI (€ 239 000).

¹¹ Onderzoeksverslag 2024 van het CBAI: "De opleidingsplicht in een context van uitbreiding van de doelgroep van het inburgeringstraject. Analyse van een transitie.", pp.104-110.

2. **Ken bijkomende werkingskosten toe** om opleiders voor de opleidingen over burgerschap aan te werven en lokalen te huren die aangepast zijn aan de omvang van de groepen. Het groter aanbod aan opleidingen over burgerschap zou de voorziening ontlasten: enerzijds door de buitenlandse personen die de opleidingen over burgerschap uitsluitend volgen in het kader van de nationaliteitsaanvraag sneller uit de wachtlijst te halen, en anderzijds, door de wachttijd voor alle begunstigden op het moment van de inschrijving voor een opleiding over burgerschap te verlagen.

Het CBAI benadrukt trouwens de nood aan een reflectie op twee specifieke punten:

- De integratie van de opleiders voor de opleidingen over burgerschap in het ‘basisteam’ en dus in de personeelskosten vermits de meeste opleidingen over burgerschap in de BAPA’s worden gegeven (83% van de modules van de opleiding over burgerschap in 2024).
- De ontwikkeling van een **Categorie 5** (2001 tot 2500 actieve dossiers) als duurzame reactie op de verzadiging die tot minstens 2026 zou bestaan. Die maatregel is des te pertinenter nu de oriëntaties van het federale regeerakkoord die druk niet zullen verlagen, of toch niet op middellange termijn.

IV. Het federale regeerakkoord: verlengde verzadiging op korte en op middellange termijn?

Het hoofdstuk ‘Asiel en Migratie’ van het federale regeerakkoord 2025-2029 roept veel vragen op over de evolutie van het inburgeringstraject en, a fortiori, gelet op de huidige situatie van de BAPA’s.

Op korte termijn zou de aankondiging van hogere procedurekosten (€ 1000) en hogere taaleisen (B1) in het kader van de verwerving van de nationaliteit moeten leiden tot een **verhoogde inschrijving van buitenlandse personen** in de volgende maanden - vóór die maatregelen van kracht worden. Daardoor zouden de wachtlijsten en de spanning bij de instroom van de BAPA’s toenemen.

Op middellange termijn is de eventueel overwogen aanpassing van de inburgeringsvoorzieningen van de deelstaten aan de nieuwe federale eisen inzake verblijf en toegang tot de nationaliteit (inburgeringstest en taalniveau verhoogd tot B1) enkel mogelijk met een **herfinanciering van het inburgeringstraject**. Er moeten immers meerdere elementen in aanmerking worden genomen:

- Hoewel de Arizonacoalitie de toegang tot het grondgebied wil beperken en, dus de instroom van nieuwkomers bij de BAPA’s wil verminderen, is er onvermijdelijk een **verschil in tijd** tussen de uitvoering van de nieuwe migratiemaatregelen en hun effecten op het inburgeringstraject. Anders gezegd, de federale hervormingen treden niet onmiddellijk in werking en de impact op de stromen bij de BAPA’s zal niet onmiddellijk voelbaar zijn (regularisatieperiode, termijn van 6 maanden voor de inschrijving in een onthaalbureau, enz.).
- Bij gebrek aan andere structuren die aan de nieuwe eisen voor de toegang tot de nationaliteit voldoen (inburgeringstest en taaltest - niveau B1), bestaat het **risico** dat de cohort nieuwkomers 2022-2025 - inclusief zij die aan de opleidingsplicht zijn onderworpen - **een tweede maal het inburgeringstraject moeten afleggen**, wat de druk op de instroom bij de BAPA’s zal verhogen.
- De strengere inburgeringscontrole (inburgeringstest en taaltest) zal tot een **bijkomende administratieve werklast** voor de BAPA’s leiden (organisatie van de tests, afgifte van attesten, beheer van de beroepen, enz.). Het Onderzoeksverslag 2024 van het CBAI had in dat opzicht al de administratieve inflatie van de opleidingsplicht en de toestroom van zogeheten buitenlandse personen aangetoond¹².

---

¹² Onderzoeksverslag 2024 van het CBAI: “De opleidingsplicht in een context van uitbreiding van de doelgroep van het inburgeringstraject. Analyse van een transitie.”, pp.83-85.

- De strengere toegangsvoorwaarden voor maatschappelijke hulp voor begunstigden in gezinshereniging (uitsluiting van hulp gedurende de eerste 5 jaar) en de verhoogde onderwerping van de maatschappelijke hulp aan een 'maximale inburgering' zouden de meest kwetsbare doelgroepen verder kunnen verzwakken. Door de toegang tot de middelen te bemoeilijken, zullen die maatregelen een impact hebben op de - al onzekere - omstandigheden waarin het traject wordt gevolgd. Op lange termijn kunnen die onzekere omstandigheden **de duur van de trajecten verlengen** (ontoegankelijkheid door werk, ziekte, administratieve problemen, falen voor de tests, enz.) en dat zal het evenwicht tussen de instroom en de uitstroom van de voorziening verder verstoren.

Gelet op die uitdagingen lijken een overlegd antwoord en een herfinanciering van de BAPA's onmisbaar om een aangepaste begeleiding te garanderen en te voorkomen dat de voorziening verzadigd blijft.